

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME (2)

Eğitimde Kullanılan Ölçme Araçları

Yazılı Yoklama

-Klasik sınavlar olarak bilinir. Hazırlanması kolay olduğu için kullanımı yaygındır.

-Cevapların uzun olması, öğrencinin cevap yazarken bağımsız olması, puanlamanın kişilere göre değişmesi gibi özellikleri güvenilirlik ve geçerliklerinin düşük olmasına neden olabilir. Bu sıkıntılar önlenerek geçerlik ve güvenilirlikleri artırılabilir.

Yazılı Yoklamanın Özellikleri

-Öğrenci, cevabı kendi bulmak zorundadır.

-Cevabın yazılı olarak verilmesi, sınav hızı gibi bir değişkenin işe karışmasına neden olabilir.

-Soruyla ilgili olmayan cevaplar verilebilir, öğrenci puan almak için cevabı şişirebilir.

-Yazı güzelliği, ifade gücü puanlamayı etkileyebilir. Bu da güvenilirliği ve geçerliği düşürür.

-Cevaplar uzun olduğundan soru sayısı düşüktür. Bu da güvenilirliği ve geçerliği düşürür.

-Cevaplar doğru ya da yanlış gibi iki kategoriye ayrılamaz, buna puanlayıcı karar vermek zorundadır.

-Soruların güçlük düzeyini belirlemek zordur.

-Her öğrenciye aynı soru sorulabilir.

-Cevapların yazılı olması, tekrar okunmaya ve değerlendirmeye imkân sağlar.

-Şans başarısı yoktur.

-Üst düzey davranışların yoklanmasında ve yazılı anlatım gücü, kompozisyon yazma becerilerinin ölçülmesinde yaygın olarak kullanılır.

Yazılı Yoklamalarda Kullanılan Soru Çeşitleri

-Sınırlandırılmış Cevaplı Sorular: Yazılı yoklamaların en önemli aksaklığı puanlamanın subjektif olmasıdır. Sınırlandırılmış cevaplı sorular kısmen de olsa puanlamanın güvenilir olmasını sağlar. (İlkeleri açıklama, tanımlama, neden-sonuç ilişkilerini açıklama ifadeleri bu tip sorulara örnektir.)

-Serbest Cevaplı Sorular: (Açık uçlu sorular) Cevabın neredeyse hiç sınırlandırılmadığı bu yol, öğrencilerin, cevapları kendilerine uygun gelen bir şekilde cevaplamalarını sağlar. Öğrencilerin problemleri analiz etmesi, kendi cümleleriyle yazması, fikirlerini organize etmesi için uygun bir yoldur.

Yazılı Yoklama Hazırlanırken Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

- Sorular açık ve anlaşılır olmalı, farklı algılamalara neden olmamalıdır.
- Sorular bir kaynaktan aynen alınmamalıdır.
- Cevapları mümkün olduğunca kısa olmalıdır. Böylelikle soru sayısı artacak güvenilirlik ve geçerlik de artacaktır.
- Sorular diğer sorulardan bağımsız olarak cevaplanabilmelidir.
- Sorulacak soru sayısından daha fazla soru yazılmalıdır. Böylelikle en uygun sorular seçilip sorulabilir.

Yazılı Yoklamalarda Puanlama

-Genel İzlenimle Puanlama: Ülkemizde sık kullanılır, puanlayıcı cevap kâğıdını tamamen okur ve edindiği izlenime göre puan verir.

-Sınıflama ile Puanlama: Tüm kâğıtlar “iyi” “orta” “kötü” gibi sınıflara ayrılır. Daha sonra okunur, puanlanır.

-Sıralama ile Puanlama: Tüm kâğıtlar okunup sıraya konur. Sonra en iyi kâğıda en yüksek puan verilerek aşağıya doğru diğerleri de puanlanır.

-Anahtarla Puanlama: Cevap anahtarı oluşturularak verilecek puanlar saptanır. Her kâğıt bu anahtarla karşılaştırılarak puanlanır. Diğer yöntemlere göre daha güvenilir bir puanlama yöntemidir. Bu yöntem “analitik puanlama” da denir.

Puanlama Hatalarını Azaltan Önlemler

- Öğrencilerin isimleri kapatılmalıdır. Böylece yanlışlık önlenmiş olur.
- Önce bütün kâğıtların birinci soruları okunmalı, sonra diğerleri de sırayla okunmalıdır. Böylece öğrencilerin soruya verdikleri cevabın diğer cevaplarının değerlendirilmesini etkilemesi önlenmiş olur.
- Yazı güzelliği, anlatım gücü puanlamaya etki etmemelidir.
- Kâğıtların birden fazla puanlayıcı tarafından okunması yanlışlığı azaltacaktır.
- Kâğıtlar okunduktan sonra karşılaştırılarak yeniden okunmalıdır.

Sözlü Yoklama

-Soruların genelde sözlü sorulduğu cevapların sözlü verildiği sınav türüdür.

-Genelde birden çok puanlayıcı bulunur. Okullarda genelde öğretmenin öğrenciyi tahtaya kaldırıp soru sorması şeklinde uygulanır. Özellikle yabancı dilde konuşma becerisini ölçmek için neredeyse tek araç sözlü sınavdır.

Sözlü Sınavların Özellikleri

-Güzel konuşma ve yeteneği puanlamayı etkileyebilir, bu da geçerliği etkileyebilir.

-Sınavı yapan kişinin tepkileri ve cevaplayanın heyecanlanması performansı etkileyebilir.

-Cevaplayanın giyim-kuşamı, dış görünüşü vs. yanlıya neden olur, bu da geçerliği düşürür.

-Soruların güçlük düzeyini ayarlamak zordur, öğrencilerin başarılarını karşılaştırmak zorlaşır.

-Cevaplayıcı, cevapları gözden geçirme imkânına sahip değildir.

-Öğrenci sayısı yüksekse uygulama zorlaşır.

-Puanlama subjektiftir.

Sözlü Sınavların Kullanılacağı Durumlar

-Sözlü anlatım becerilerinin ölçüleceği durumlarda

-Yazma becerisinin gelişmediği dönemlerde

-Yabancı dilde iletişim becerisini ölçmek amacıyla

Kısa Cevaplı Test (Boşluk Doldurma)

-Cevaplayıcının, cevabı bir kelime, sayı, sembol ya da cümleyle ifade edeceği sınav türleridir.

-Soru tipindeki maddeler ve kökü eksik maddeler şeklinde ikiye ayrılır.

Kısa Cevaplı Testlerin Özellikleri

-Bilgiyi hatırlama ve bulma yeteneğini ölçer.

-Yazılı yoklamaya göre daha çok soru sorulabilir. Kapsam geçerliği de buna bağlı olarak yükselir.

-Düşük eğitim basamaklarında da kullanılabilir.

-Puanlama, yazılı yoklamadan daha kolay ve objektiftir. Fakat yine de tam anlamıyla objektif değildir.

-Hazırlanması kolaydır.

-Şans başarısı yoktur.

Kısa Cevaplı Soru Yazarken Dikkat Edilecek Hususlar

-Sorular açık ve net olmalı, farklı anlamalara yol açmamalıdır.

-Sorular bir kaynaktan aynen alınmamalıdır.

-Gereksiz ayrıntılar yerine önemli davranışlar yoklanmalıdır.

-Her soru tek bir davranış ölçmelidir.

-Birden fazla boşluk kullanmaktan çekinilmelidir.

-Maddeler birbirinden bağımsız olarak cevaplanabilmeli, bir sorunun cevabı diğer soruda bulunmamalıdır.

S67,68

Sınıflama Gerektiren Testler

Doğru-Yanlış Tipi Sınavlar

Öğrencilere bir önerme verilir. Bunun doğru olup olmadığı sorulur.

-Okuma seviyesi yeterli her grupta kullanılabilir.

-Çok sayıda soru sorulabilir.

-Puanlaması objektif ve hızlıdır. Büyük gruplara uygulanabilir.

-Şans başarısı yüksektir, bu, güvenilirliği düşürür.

-Soru hazırlamak kolaydır.

-Yazı güzelliği veya anlatım gücü puanlamaya yansımaz, bu açıdan geçerliği yüksektir.

-Üst düzey davranışların yoklanması zordur.

*Her soruda sadece bir önerme olmalıdır.

*Her madde kesin doğru ya da kesin yanlış olmalıdır.

*İfadelerin uzunluğu birbirine yakın olmalıdır.

*Maddeler birbirinin cevabı olmalıdır.

*İfadeler bir kaynaktan aynen alınmamalıdır.

-Maddeler sırasıyla 1 doğru 1 yanlış, 2 doğru 2 yanlış şeklinde verilmemelidir. Öğrenciler bu düzeni kavrayabilir.

-Bir önermede çift olumsuz ifade olmamalıdır.

-Her yanlış maddenin bir doğruyu götürmesiyle şans başarısı yok edilebilir.

Çoktan Seçmeli Testler

-Öğrenciden doğru cevabı bulup işaretlemesi beklenir.

-Çoktan seçmeli bir test maddesi "madde kökü, seçenekler, doğru cevap ve çeldiriciler"den oluşur.

-Doğru cevap, bilen öğrenciler için vardır. Çeldiriciler ise bilmeyenler içindir. Çeldirici bilmeyenleri çekmeli, bilenleri yanıltmamalıdır.

S70,71

Çoktan Seçmeli Testlerin Özellikleri

-Doğru cevabın madde içinde veriliyor olması güvenilirlik ve geçerliğin düşmesine neden olabilir. Aynı zamanda üst düzey davranışların ölçülmesini de zorlaştırabilir.

-Öğrencinin, verilenler arasından cevabı işaretlemesi çok sürmediğinden çok soru sorulabilir, bu da güvenilirlik ve geçerliği artırır.

-Puanlama objektiftir ve hızlıdır, bu sayede büyük gruplara uygulanabilir.

-Şans başarısı vardır. (%20) Düzeltme formülü ile (5 seçenekli bir testte 4 yanlışın 1 doğruyu götürmesi) şans başarısından arındırılabilir. Şans başarısından arındırılmış puana "düzeltilmiş puan" denir.

-Uygulanması kolaydır.

-Hazırlama süresi uzundur.

Çoktan Seçmeli Testlerde Madde Tipleri

a.Doğru Cevaba Göre Sınıflama

Doğru Cevabı Kesin Olanlar: Madde seçeneklerinin birinin doğru, diğerlerinin yanlış olduğu maddelerdir.

Anahtarlanmış Cevabı En Doğru Olan Maddeler: Seçeneklerden birinin diğerlerinin daha doğru olduğu madde tipidir. Üst düzey davranışların ölçülmesine uygundur.

Anahtarlanmış Cevabı Birden Fazla Olan Maddeler: Maddenin birden fazla doğru cevabı vardır. Kullanışlı bir yöntem değildir.

Bileşik Cevap Gerektiren Maddeler: Birden fazla cevap, tek seçenekte verilir.

Doğru Cevabı Gizli Olan Maddeler: Doğru cevap seçenekler arasına gizlenir.

b.Madde Köküne Göre Sınıflama

Kökü Soru Tipinde Olan Maddeler: Madde kökünün soru ile ifade edildiği madde tipidir.

Kökü Eksik Cümle Yapısında Olan Maddeler: Madde kökünün yarım bırakıldığı ve seçeneklerden birinin bu kökü doğru olarak tamamladığı madde tipidir.

Kökü Olumsuz Maddeler: Madde kökünün olumsuz ifade edildiği madde tipidir. Olumsuz ifadeler dikkat çekilecek şekilde yazılmalıdır.

S73

c.Maddelerin Gruplanışına Göre Sınıflama

Ortak Köklü Maddeler: Bir paragraf, tablo ya da grafik ile ilgili birden fazla sorunun sorulduğu madde tipidir.

Ortak Seçenekli Maddeler: Seçeneklerin ortak, madde köklerinin farklı olduğu madde tipleridir.

Madde Yazımında Genel İlkeler

-Maddeler açık ve anlaşılır olmalı, "bazen" "sık sık" gibi ifadeler dikkatli kullanılmalıdır.

-Maddeler mümkün olduğunca kısa olmalıdır. Böylelikle daha çok soru sorulabilir.

-Her madde bir tek davranışı ölçmelidir.

-Sorular birbirinden bağımsız olarak cevaplanabilmelidir. Bir sorunun cevabı başka soruda verilmemelidir.

-Madde kökünde olumsuz ifadelerden mümkün olduğunca kaçınılmalıdır. Olumsuz ifadeler olumlu ifade gibi algılanabilir.

-Seçeneklerin uzunlukları birbirine benzer olmalıdır.

-Çeldiriciler sadece bilmeyeni veya yanlış bileni yanıltmalıdır.

-Seçenek sayısı cevaplayıcıların düzeyine uygun olmalıdır.

-Tüm soruların seçenek sayısı aynı olmalıdır.

-Doğru cevaplar teste yaklaşık olarak eşit dağıtılmalıdır.

S74,75

Eşleştirme Maddeleri

-Birbirine paralel iki sütunda verilen ifadelerin belirli kurallara göre eşleştirilmesiyle oluşturulur.

-Eşleştirme maddeleri özellikle kişiler, tarihler, terimler, semboller, yazarlar, ilkeler, nesneler gibi sınırlı ifadelerin ölçülmesinde kullanılır.

-Eşleştirme maddelerinde aynı anda pek çok özellik ölçülebilir. İfadelerin sayısı arttıkça da şans başarısı azalacak güvenirlik artacaktır.

PSİKOMOTOR (DEVİMSSEL) BECERİLERİN ÖLÇÜLMESİ

-Beden eğitimi, resim-iş, yazı, iş-teknik, veya atölye derslerinde öğrencilere kazandırılmak istenen becerilerin büyük bir kısmı devimsel becerilerdir. Devimsel beceriler üç şekilde ölçülür:

1.Becerinin Ortaya Konması: Öğrenci beceriyi ortaya koyar, öğretmen bunu de gözleyerek puan verir.

2.Bir Ürünün Ortaya Konması: Öğrenci belirlenen beceriyi kullanarak bir ürün ortaya koyar, öğretmen de bu ürüne puan verir.

3.Beceri ve Ürünün Ortaya Konması: Öğrenci belirlenen becerilerle bir ürün ortaya koyar, öğretmen hem ürüne hem de öğrencinin beceriyi ortaya koyma düzeyine puan verir.

-Psiko-motor beceriler genellikle karmaşık davranış ilişkilerinden oluşur. Bu becerilerin ölçülmesinde belirli aşamalar izlenmeli ve kritik davranışlar belirlenmelidir. Bu tip bir beceriyi ölçmek için izlenecek yollar şunlardır:

- 1.Beceriye oluşturan davranışlar analiz edilmeli, kritik davranışlar belirlenmelidir.
- 2.Kritik davranışların gözlenmesini ve puanlanmasını kolaylaştıracak bir araç belirlenmelidir.
- 3.Öğrencinin bu kritik davranışları gösterebileceği durumlar hazırlanmalıdır.
- 4.Öğrenci, davranışı sergilerken gözlenmeli, bu davranışlar puanlanmalıdır.

ÇAĞDAŞ DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMLARI

Performans Değerlendirme

-Öğrenci başarısı genellikle yazılı yoklama, çoktan seçmeli test gibi araçlarla ölçülüyor olsa da son çalışmalar göstermiştir ki özellikle ilköğretimde öğrenci performansının değerlendirilmesi kağıt-kalem testleri kadar öğretmenin gözlem ve yargılarına da dayanmaktadır.

-Performans değerlendirme, öğrencilerin belirli bir etkinliği yerine getirmesi, özgün bir davranış ortaya koyması, üst düzey düşünme ve problem çözme becerileri gibi özelliklerin ölçülmesidir.

-Deney yapma, konuşma becerisi, müzik aleti çalma gibi beceriler bir performansın ortaya konduğu becerilerdir.

-Performans değerlendirme daha çok üst düzey beceriler içerse de daha alt düzey performanslar da ölçülmektedir.

-Performans değerlendirme kağıt-kalem testlerinden daha fazla zaman alabilir.

-Performans değerlendirme temel olarak dört aşamadır:

1.Değerlendirme amacının tanımlanması: Bu amaçlar; öğrenme eksikliği belirleme, bir grup ya da sınıfın ihtiyaçlarını belirleme, uzmanlık sertifikası verme ya da program değerlendirme olabilir.

2.Ölçülecek performansın belirlenmesi: Bu aşamada ölçülecek performans tanımlanır ve kapsamı belirlenir.

3.Etkinliklerin Düzenlenmesi: Ölçülecek performansın ne koşulda ölçüleceği tanımlanır.

4.Puanlama: Bu aşamada performans değerlendirme sonuçlarının nasıl kullanılacağı ve puanlamanın anlaşılır biçimde açıklanarak sunulması planlanır.

Avantajları

- Karmaşık öğrenme hedeflerinin daha açık olarak tanımlanmasını sağlar.
- Öğrencinin ne yapabildiğini test eder.
- Çağdaş öğrenme akımlarıyla uyumludur.
- Öğrencinin bilgi, beceri ve yeteneğinin bütünüdür.
- Sınıf içinde kullanılan öğretim teknikleriyle uyumludur.
- Öğrencinin çok yönlü değerlendirilmesini sağlar.
- Öğrencinin ortaya koyduğu üründen çok sürecin değerlendirilmesini sağlar.

Dezavantajları

- Üst düzey becerileri ölçmek için gerekli kaliteli performans görevleri belirlemek zordur.
- Rubriklerin puanlama güvenirlikleri düşüktür.
- Uygulanması ve hazırlanması uzun zaman alır, maliyeti de yüksektir.
- Puanlaması uzun zaman alır.
- Tüm bilimsel basamakların ölçülmesine uygun değildir.

Portfolyo (Öğrenci Gelişim Dosyası)

- Öğrencilerin, öğretim süreci boyunca ortaya koyduğu ürünlerin, çalışmaların sistematik olarak bir dosyada toplanmasıdır.
- Resim, sinema gibi sanatsal alanlarda sık kullanılır. Öğrencilerin portfolyo dosyalarında kitap özeti, şiir, deneme, matematik problemi çözümleri, deneyler gibi ürünler bulunur. Bu ürünler seçilirken öğrenci hakkında en iyi bilgiyi verecek olanlar seçilmelidir. Öğrenci bu seçim sürecinde söz hakkına sahiptir.

Özellikleri ve Amaçları

- Öğrencilerin, öğretim sürecinde gelişim aşamalarını izlemek
- Öğrencilerin, kendilerini değerlendirerek bağımsız öğrenme alışkanlıkları kazanmalarını sağlamak
- Klasik değerlendirme yöntemleriyle birlikte kullanılarak öğrencinin öğrenme sürecini çok yönlü olarak ortaya koymak

- Öğrencilerin ders dışı etkinliklerinin de izlenmesini sağlamak
- Öğrencilerin öğrenme süreçleriyle ilgili olarak ailelerine bilgi vermek
- Öğretmen, aile, öğrenci arasındaki iletişimi artırmak
- Öğrencilerin çalışmalarındaki olumlu olumsuz yönleri görerek gelişmelerine katkı sağlamak
- Öğrencileri değerlendirme sürecine katarak özgüvenlerinin artmasını sağlamak
- Öğrencilerin, yaratıcı düşünme becerilerinin gelişmesini sağlamak
- Portfolyo ayrıca bir üst sınıfa geçen ya da okul değiştiren öğrencilerin yeni öğretmenlerine öğrenci hakkında bilgi verir.
- Öğrencinin bütüncül olarak değerlendirilmesini sağlar.
- Öğrenim sürecinin etkililiğini artırır.

Portfolyo Türleri

Sergileme: (Showcase) Öğrencilerin, performanslarını en iyi yansıttığına inandıkları çalışmalardan oluşan portfolyodur. Portfolyoya seçilen ürünlerin tamamlanmış olması gerekir.

Öğretmen-Öğrenci (Çalışma) Portfolyosu: Öğretmen ve öğrencinin öğretim süresi boyunca birlikte hazırladığı, oluşturduğu, yönlendirdiği portfolyo türüdür. Öğrencinin gelişim sürecini izlemek amaçlıdır, biçimlendirmeye yöneliktir.

Süreç Potfolyosu: Amacı öğrencilerin öğrenme süreçlerini izlemek ve bu süreçlerin değerlendirilmesini sağlamaktır. Öğrencinin süreç içinde ürettiği tüm ürünler bu portfolyoda yer alır.

Rubrik: (Puanlama Yönergesi) Belirlenmiş ölçekler takımına dayalı olarak öğrenci performansının değerlendirilmesi amacıyla geliştirilmiş puanlama yönergesidir. Portfolyolar, doğası gereği bir ölçüte dayalı değerlendirme anlayışını benimser. Bu ölçütlere hangi öğrencinin ne derece ulaştığı rubrikler aracılığıyla belirlenir. Rubrikler oluşturulurken şu yollar izlenir:

- 1.Hedefler belirlenir.
- 2.Hedeflere ulaşmak için gereken ölçütler belirlenir.
- 3.Belirlenen ölçütlere göre rubrikler hazırlanır.

Rubrik hazırlanırken dikkat edilmesi gerekenler:

-Performans ölçütleri, hedefleri ortaya koyacak şekilde olmalıdır.

-Ölçütler, öğrencinin anlayabileceği kadar açık ve net olmalıdır.

-Ölçütler, gözlenebilir davranışlarla ifade dilmelidir.

Rubrikler temel olarak "Analitik" ve "Holistik (Bütünsel)" olarak ikiye ayrılır.

Analitik Rubrik: Analitik rubrikte puanlama ortaya konan performansın parçalara bölünerek her parçaya puan verilmesi ve bu puanlardan bir toplam puan elde edilmesi esasına dayanır.

Bütünsel (Holistik) Rubrik: Performansın bütünsel olarak, genel bir değerlendirmesinin puanlanması amacıyla oluşturulur. Planlanması analitik rubriğe göre daha kısa sürer.

Akran Değerlendirme: Öğrencilerin etkinliklerinin birbirleri tarafından değerlendirilmesidir. Öğrencilerin bilgi alışverişi yapmasını sağlar. Faydaları şunlardır:

-Değerlendirme sürecine öğrencileri katarak motivasyonlarının artmasını sağlar.

-Öğrencilerin, sorumluluk almalarına ve bağımsız düşünmelerine yardımcı olur.

-Değerlendirmenin, öğrenmenin bir parçası olarak algılanmasını sağlar.

-Öğrencileri daha üst düzey öğrenmeler için cesaretlendirir.

Kendini Değerlendirme: Öğrencinin katılımının ürününün ve sürecin kendisi tarafından değerlendirilmesidir. En önemli dezavantajı öğrencinin yanlış davranma ihtimalidir. Kendini değerlendirmede öğrenciye şu sorular sorulabilir:

-Bu çalışmada senin için en zor bölüm neresiydi?

-Bundan sonra nasıl çalışacaksın?

-Bu çalışmayı yeniden yapsan neyi farklı yapardın?

-Bu çalışmadan neler öğrendin?

Grup Değerlendirme: Bir grubun kendini değerlendirmesidir. Grup değerlendirmesinde öğrencilere şu sorular sorulabilir:

-Grup üyelerinin kaç aktif olarak bu çalışmaya katıldı?

-Grup üyelerinin kaç çalışmalara hazırlıklıydı?

-Genel olarak grubunuzun birlikte ne kadar etkili çalıştığını düşünüyorsunuz?

S82,8384,85,86,87

Kontrol Listesi: Performansın en önemli ve kritik yanlarının gözlenmesinde kullanılır. Ölçülmek istenen davranışın varlığı ya da yokluğu hakkında bilgi verir ama düzeyi hakkında bilgi vermez. Bir işin hangi sırada ve nasıl yapılacağını da gösterir.

S88

Dereceleme Ölçekleri: Performans ya da ürünler tanımlamak ve bunlara değer biçmek için kullanılır. Ölçülmek istenen özelliğin ne düzeyde meydana geldiğini gösterir. (Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum)

Kullanılacak Değerlendirme Türünün Seçimi: Ölçme araçları tek başına geçerli ve güvenilir değildir. Adı geçen her ölçme aracı uygun kullanılırsa etkili ve verimlidir.

DEĞERLENDİRME TÜRLERİ (AMACINA GÖRE)

Tanıma ve Yerleştirme (Hazırbulunuşluk)

Temel amaç:

-Öğrencilerin farklı alan ve yönlerdeki gelişimini ve kişilik özelliklerini belirleme

-Belirlenen gelişim özelliklerinin belli amaçlara elverişliliğini belirleme

-Öğrencinin mutlu olabileceği alanları belirleme

Zaman:

-Okul, ders yılı, dönem ya da ders başları.

Kullanılan Araçlar:

-Standart başarı testleri

-Standart teşhis testleri

-İzleme ve düzey belirleme testleri

Kapsam:

-Öğrencinin gelişiminde etkili olduğu düşünülen tüm ön öğrenmeler

-Öğrenci kişiliğinin öğrenmeye ilişkin tüm yönleri

-Çevrenin, öğrencinin gelişmesiyle ilgili tüm yönleri

Ölçüt:

-Değişik becerilerde görülmesi beklenen gelişme düzeyleri (mutlak ya da bağıl)

Öğrenmeleri İzleme, Biçimlendirme (Formatif)

Temel Amaç:

-Ünitedeki öğrenme eksikliklerini belirleme

-Öğrenme eksiklerine yol açmış olabilecek güçlükleri belirleme

-Öğrenciye eksik ya da güçlü yönleri hakkında bilgi vererek tamamlayıcı öğrenmelere sevk etme

Zaman:

-Öğrenme ünitesi sonları

Kullanılan Araçlar:

-Üniteler için özel olarak hazırlanmış izleme testleri

Kapsam:

-Ünitede öğrenilmesi amaçlanmış tüm davranışlar

Ölçüt:

-Her öğeyle bağlantılı olarak beklenen öğrenme düzeyi (mutlak ölçütler)

Düzey Belirleme (Summative)

Temel Amaç:

-Hedefler doğrultusunda ulaşılmış öğrenme düzeyini belirleme

-Öğrenci düzeyini yansıtacak biçimde not verme, yeterliği belgeleme, gelecekteki başarıyı yordama, daha sonraki derse nereden başlanacağını belirleme, karşılaştırmalar yapma

Zaman:

-Öğretimde belli dönem sonları

Kullanılan Araçlar:

-Ders ya da kurslar için özel hazırlanmış düzey belirleme testleri

Kapsam:

-Ders ya da kursun hedeflerine kapsanmış olan davranışsal özellikleri belirleyici kritik davranışların yeterli bir örnekleme

Ölçüt:

-Her hedefle ilgili olarak görülmesi beklenen öğrenme düzeyi (mutlak ölçütler) Bu amaçla grup normları da kullanılabilir (bağıl ölçüt)

TEST GELİŞTİRMENİN AŞAMALARI

- 1.**Testin amacının belirlenmesi
- 2.**Testle ölçülecek niteliklerin belirlenmesi, belirtke tablosunun hazırlanması
- 3.** Madde (soru) yazımı
- 4.** Maddelerin gözden geçirilmesi, redaksiyon
- 5.** Test formunun hazırlanması
- 6.** Uygulama
- 7.** Puanlama
- 8.** Madde ve test istatistiklerinin belirlenmesi

S92,93,94,95